

від 12.11.2015 р. № 794-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2016, № 6, ст.55. — ст.22).

Підсумовуючи усе наведене, можна сказати, що ідея запровадження Державного бюро розслідувань дуже цікава і необхідна, адже такий орган зможе здійснювати контроль за діяльністю вищих посадових осіб і, таким чином, підняти державу на новий рівень.

***Науковий керівник:** доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», кандидат юридичних наук, доцент Селезньов Владислав Анатолійович.*

Вахула К. Р.

студентка 3-го курсу Юридичного коледжу
Національного університету «Одеська юридична академія»

НЕЗАЛЕЖНІСТЬ ЯК ВАЖЛИВА ЗАСАДА ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ

Утворення Державного бюро розслідувань в Україні є вкрай необхідним у сучасних реаліях нашого суспільства. Цей орган є новим для нашої країни, тому питання, пов'язані із його організаційною структурою, повноваженнями, засадами організації та діяльності є актуальними та малодослідженими серед науковців та юристів-практиків.

Державне бюро розслідувань (далі — ДБР) — новий правоохоронний орган, створення якого передбачено зобов'язаннями при вступі до Ради Європи та є частиною коаліційної угоди між парламентськими партіями Верховної Ради України VIII скликання.

12 листопада 2015 року Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про Державне бюро розслідувань», який визначає правові основи організації та діяльності Державного бюро розслідувань. Постановою Кабінету Міністрів України № 127 від 29 лютого 2016 року утворено Державне бюро розслідувань.

Державне бюро розслідувань у своїй діяльності керується Конституцією України, міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, законами України, а також іншими нормативно-правовими актами, прийнятими на їх основі.

Місія Державного бюро розслідувань — встановлення справедливості у суспільстві шляхом незалежного, всебічного розслідування

злочинів задля притягнення винних до встановленої Законом відповідальності, незважаючи на їх посади, зв'язки та ресурси.

Важливим кроком для уніфікації функцій та повноважень різних правоохоронних органів в нашій країні є той факт, що до Державного Бюро розслідувань від Генеральної прокуратури України переходить функція досудового розслідування у кримінальних провадженнях, вчинених вищими посадовими особами, судьями та правоохоронцями.

Таким чином, розглядаючи місце Державне бюро розслідувань у правоохоронній системі України, можна зазначити, що ДБР є центральним органом виконавчої влади, що здійснює правоохоронну діяльність з метою запобігання, виявлення, припинення, розкриття та розслідування злочинів, віднесених до його компетенції.

Важливе значення для функціонування будь-якого органу мають принципи, на яких базується його організація та діяльність. Так, ДБР організовується і діє на таких засадах: 1) верховенства права, відповідно до якого людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються найвищою соціальною цінністю, а права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави; 2) законності; 3) справедливості; 4) неупередженості; 5) незалежності і персональної відповідальності кожного працівника Державного бюро розслідувань; 6) відкритості та прозорості діяльності Державного бюро розслідувань для суспільства та демократичного цивільного контролю, підзвітності і підконтрольності визначеним законом державним органам. Державне бюро розслідувань діє гласно тією мірою, що не порушує права і свободи людини і громадянина, не суперечить вимогам кримінального процесуального законодавства та законодавства про державну таємницю; 7) політичної нейтральності і позапартійності. Використання Державного бюро розслідувань у партійних, групових чи особистих інтересах не допускається. Діяльність політичних партій у Державному бюро розслідувань забороняється; 8) єдиноначальності у поєднанні з колективним способом реалізації окремих повноважень Державного бюро розслідувань. Принцип єдиноначальності не заперечує принципу процесуальної самостійності слідчого органу Державного бюро розслідувань.

На нашу думку, одним із провідних принципів у діяльності ДБР є принцип незалежності, без дотримання якого не можна вести мову про законність і об'єктивність проведення розслідування та здійснення інших повноважень, віднесених до компетенції ДБР.

Незалежність Державного бюро розслідувань від незаконного втручання у його діяльність гарантується: 1) спеціальним статусом Державного бюро розслідувань, особливим порядком визначення його загальної структури, фінансування та організаційного забезпечення діяльності; 2) особливим порядком добору, призначення та

звільнення Директора Державного бюро розслідувань, першого заступника Директора Державного бюро розслідувань і заступника Директора Державного бюро розслідувань, а також вичерпним, визначеним законом, переліком підстав для припинення їхніх повноважень; 3) порядком здійснення повноважень Державним бюро розслідувань та його працівниками; 4) колегіальним прийняттям найбільш важливих рішень керівництвом Державного бюро розслідувань; 5) заборонаю незаконного втручання у здійснення повноважень працівників Державного бюро розслідувань; 6) належною оплатою праці працівників Державного бюро розслідувань і соціальними гарантіями; 7) правовим захистом і забезпеченням особистої безпеки працівників Державного бюро розслідувань, їхніх близьких родичів.

Важливою гарантією дотримання принципу незалежності є заборона незаконного втручання державних органів, органів місцевого самоврядування, їхніх посадових і службових осіб, політичних партій, громадських об'єднань, інших фізичних або юридичних осіб у діяльність Державного бюро розслідувань. Будь-які вказівки, пропозиції, вимоги, доручення, спрямовані до Державного бюро розслідувань та його працівників, що стосуються питань досудового розслідування в конкретних кримінальних провадженнях, є неправомірними і не підлягають виконанню. Законом прямо передбачено, що працівники ДБР у разі отримання незаконної вказівки, вимоги, доручення, зобов'язані невідкладно інформувати про це в письмовій формі Директора Державного бюро розслідувань.

Можна зробити висновок, що Державне бюро розслідувань є правоохоронним органом, що займає важливе місце у правоохоронній системі нашої держави. На мою думку, в законодавстві, яке стосується організації та діяльності ДБР, є ще багато прогалин, що потребують усунення. Серед принципів організації та діяльності ДБР провідне місце посідає принцип незалежності, адже без його дотримання працівниками та керівниками, цей орган не зможе виконувати своє призначення.

Науковий керівник: асистент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», кандидат юридичних наук **Кісільцина Ірина Олександрівна**.